2026/1121

21.5.2026

DECIZIA (UE) 2026/1121 A CONSILIULUI

din 5 mai 2026

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul organismelor Consiliului Europei în ceea ce privește Acordul parțial extins privind Comitetul director al Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 212 coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) În concluziile sale din 24 februarie 2022, Consiliul European a condamnat în termenii cei mai fermi agresiunea militară neprovocată și nejustificată a Federației Ruse împotriva Ucrainei și a afirmat că Rusia poartă întreaga responsabilitate pentru acest act de agresiune pentru care va fi trasă la răspundere.

(2) În Rezoluția A/RES/ES-11/1 din 2 martie 2022, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU), recunoscând că operațiunile militare ale Federației Ruse pe teritoriul suveran al Ucrainei s-au desfășurat la un nivel nemaiîntâlnit de comunitatea internațională în Europa în ultimele decenii, a deplâns în termenii cei mai fermi agresiunea comisă de Federația Rusă împotriva Ucrainei cu încălcarea articolului 2 alineatul (4) din Carta Organizației Națiunilor Unite privind interzicerea folosirii forței și a solicitat Federației Ruse să înceteze imediat folosirea forței împotriva Ucrainei și să își retragă imediat, complet și necondiționat toate forțele militare de pe teritoriul Ucrainei în cadrul frontierelor sale recunoscute pe plan internațional.

(3) La 2 martie 2022, Biroul Procurorului Curții Penale Internaționale (CPI) a anunțat că a inițiat o anchetă cu privire la situația din Ucraina pe baza sesizărilor legate de situația respectivă primite de la 39 de state părți la CPI și a constatării că există motive întemeiate pentru a considera că au fost săvârșite crime care intră în sfera de competență a CPI. Cu toate acestea, regimul jurisdicțional privind crima de agresiune prevăzut în Statutul de la Roma împiedică în prezent CPI să își exercite competența în ceea ce privește crima de agresiune în situația din Ucraina.

(4) În concluziile sale din 20 și 21 octombrie 2022, Consiliul European a invitat Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant”) și Comisia să exploreze opțiuni astfel încât să se poată asigura tragerea la răspundere deplină, inclusiv pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei. În concluziile sale din 15 decembrie 2022, Consiliul European a salutat și a încurajat eforturile suplimentare de asigurare a tragerii la răspundere deplină pentru crimele de război și pentru celelalte crime dintre cele mai grave în legătură cu războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, inclusiv modalitățile de asigurare a tragerii la răspundere pentru crima de agresiune. Acesta a invitat Comisia, Înaltul Reprezentant și Consiliul să continue eforturile, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul internațional, subliniind că urmărirea penală a crimei de agresiune privește întreaga comunitate internațională.

(5) În Rezoluția A/RES/ES-11/6 din 23 februarie 2023, Adunarea Generală a ONU a subliniat necesitatea de a asigura tragerea la răspundere pentru cele mai grave crime prevăzute de dreptul internațional săvârșite pe teritoriul Ucrainei prin anchete și urmăriri în justiție adecvate, echitabile și independente la nivel național sau internațional, precum și de a asigura înfăptuirea justiției pentru toate victimele și prevenirea unor crime viitoare.

(6) Începând din ianuarie 2023, reprezentanții unui număr de aproximativ 40 de state, ai serviciilor Comisiei Europene și ai Serviciului European de Acțiune Externă, precum și ai Consiliului Europei s-au reunit în cadrul Grupului-nucleu privind crearea unui tribunal special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „grupul-nucleu”) și au discutat modalitățile de înființare a unui tribunal special care să aibă competența de a cerceta, a urmări în justiție și a judeca persoanele care poartă cea mai mare responsabilitate pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei.

(7) La 3 iulie 2023, a fost instituit Centrul internațional pentru urmărirea în justiție a crimei de agresiune împotriva Ucrainei (ICPA) în cadrul Agenției Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust), cu scopul de a asigura cooperarea și coordonarea eforturilor naționale de investigare pentru investigarea adecvată a crimei de agresiune împotriva Ucrainei, sprijinit de capacitățile consolidate ale Eurojust în temeiul Regulamentului (UE) 2022/838 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]), care permite Eurojust să conserve, să analizeze și să stocheze probe referitoare la genocid, crime împotriva umanității, crime de război și infracțiuni conexe.

(8) În concluziile sale din iunie, octombrie și decembrie 2023, Consiliul European și-a reiterat sprijinul pentru înființarea tribunalului special. În concluziile sale din martie 2024, Consiliul European a afirmat că Federația Rusă și conducerea sa trebuie să fie trase la răspundere pe deplin pentru purtarea unui război de agresiune împotriva Ucrainei și pentru alte crime dintre cele mai grave prevăzute de dreptul internațional, precum și pentru daunele masive cauzate de războiul său. În plus, Consiliul European a afirmat că sprijină eforturile depuse, inclusiv în cadrul grupului-nucleu, în vederea înființării unui tribunal pentru urmărirea în justiție a crimei de agresiune împotriva Ucrainei, care să se bucure de cel mai larg sprijin și de cea mai amplă legitimitate la nivel interregional.

(9) La 21 martie 2025, grupul-nucleu și-a încheiat activitatea la nivel tehnic cu privire la proiectele de instrumente juridice necesare pentru înființarea tribunalului special, și anume Acordul dintre Ucraina și Consiliul Europei privind înființarea Tribunalului Special, Statutul Tribunalului Special anexat la acordul menționat și Acordul parțial extins privind Comitetul director al Tribunalului Special.

(10) La 9 mai 2025, miniștrii afacerilor externe și alți reprezentanți ai participanților la grupul-nucleu s-au reunit la Liov și au adoptat „Declarația de la Liov”, prin care și-au reafirmat angajamentul în ceea ce privește procesul de înființare a tribunalului special în cadrul Consiliului Europei, începerea rapidă a funcționării acestuia și sprijinirea funcționării sale eficace.

(11) La 24 iunie 2025, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei (denumit în continuare „Comitetul de Miniștri”) a adoptat deciziile de autorizare a Secretarului general al Consiliului Europei să semneze, în numele Consiliului Europei, Acordul dintre Consiliul Europei și Ucraina privind înființarea Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Acordul privind înființarea Tribunalului Special”), la care este anexat Statutul Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Tribunalul Special”). În plus, Comitetul de Miniștri a autorizat instituirea unui acord parțial extins privind Comitetul director al Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Acordul parțial extins”).

([1]) Regulamentul (UE) 2022/838 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1727 în ceea ce privește conservarea, analizarea și stocarea în cadrul Eurojust a probelor referitoare la genocid, la crime împotriva umanității, la crime de război și la infracțiuni conexe (JO L 148, 31.5.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/838/oj).

(12) La 25 iunie 2025, președintele Ucrainei și secretarul general al Consiliului Europei au semnat Acordul privind înființarea Tribunalului Special.

(13) În conformitate cu statutul său, Tribunalul Special are scopul de a-i urmări în justiție și de a-i judeca pe liderii politici și militari responsabili de acte de agresiune împotriva Ucrainei cu încălcarea articolului 2 alineatul (4) din Carta Organizației Națiunilor Unite. Comitetul director al Tribunalului Special care urmează să fie creat prin Rezoluția de instituire a Acordului parțial extins urmărește să furnizeze mijloacele financiare necesare pentru Tribunalul Special și să sprijine alte aspecte administrative și de gestionare ale funcționării acestuia, pentru a permite tribunalului special să își îndeplinească mandatul.

(14) La 21 ianuarie 2026, Comitetul de Miniștri a adoptat o decizie prin care a salutat finalizarea proiectului de rezoluție de instituire a Acordului parțial extins, precum și faptul că echipa de pregătire a fost gata să își îndeplinească sarcinile începând cu 1 ianuarie 2026, datorită unei contribuții voluntare din partea Uniunii Europene. În consecință, la 22 ianuarie 2026, Consiliul Europei și Uniunea au semnat un acord de contribuție privind o contribuție finanțată prin intermediul Serviciului Instrumente de Politică Externă al Comisiei Europene. Acordul de contribuție respectiv prevede un proiect cu o durată de până la 24 de luni care vizează înființarea unei echipe de pregătire ale cărei sarcini sunt să pună bazele instituționale, logistice și organizaționale pentru următoarele etape ale Tribunalului Special.

(15) În temeiul articolului 3 alineatul (5) și al articolului 21 alineatele (2) și (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), Uniunea își afirmă și promovează valorile și contribuie la respectarea strictă și la dezvoltarea dreptului internațional, inclusiv respectarea principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite.

(16) Prin urmare, este oportun ca Uniunea să notifice Secretarului general al Consiliului Europei intenția sa de a adera la Acordul parțial extins, sub rezerva finalizării procedurilor interne necesare pentru a-și exprima consimțământul de a-și asuma obligații, precum și de a participa la adoptarea Deciziei reprezentanților în cadrul Comitetului de Miniștri a cel puțin 16 state membre ale Consiliului Europei și a reprezentanților Uniunii de adoptare a Rezoluției de instituire a Acordului parțial extins,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul organismelor Consiliului Europei în ceea ce privește Acordul parțial extins privind Comitetul director al Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Acordul parțial extins”) este de a notifica Secretarului general al Consiliului Europei intenția Uniunii de a adera la Acordul parțial extins, condiționând totodată notificarea de finalizarea procedurilor interne necesare pentru încheierea Acordului parțial extins, precum și de a participa la adoptarea Deciziei reprezentanților în cadrul Comitetului de Miniștri a cel puțin 16 state membre ale Consiliului Europei și a reprezentanților Uniunii de adoptare a Rezoluției de instituire a Acordului parțial extins.

Proiectul de decizie și proiectul de rezoluție menționate la primul paragraf sunt atașate la prezenta decizie.

Comisia poate aproba, în numele Uniunii, modificări formale și minore ale textelor proiectului de decizie și proiectului de rezoluție menționate la primul paragraf, care nu afectează fondul textelor respective, fără a fi necesară o altă decizie a Consiliului.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles, 5 mai 2026.

Pentru Consiliu

Președintele

M. KERAVNOS

PROIECT

Rezoluția CM/Res(2026)…

de instituire a Acordului parțial extins privind Comitetul director al Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei

Reprezentanții din cadrul Comitetului de Miniștri din …, precum și reprezentanții …,

Având în vedere Statutul Consiliului Europei (ETS nr. 1), care în preambulul său subliniază că edificarea păcii pe baza justiției și a cooperării internaționale este esențială pentru păstrarea societății și a civilizației umane;

Reamintind obligațiile care revin tuturor statelor în temeiul articolului 2 din Carta Organizației Națiunilor Unite, inclusiv obligația de a se abține, în relațiile lor internaționale, de la amenințarea sau folosirea forței împotriva integrității teritoriale sau a independenței politice a oricărui stat sau în orice alt mod incompatibil cu scopurile Organizației Națiunilor Unite și de a-și soluționa diferendele internaționale prin mijloace pașnice;

Reiterând angajamentul lor ferm față de independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei, în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional;

Reamintind că Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, în Rezoluția sa A/RES/68/262 din 27 martie 2014, a făcut apel la toate statele să înceteze și să se abțină de la acțiuni care vizează perturbarea parțială sau totală a unității naționale și a integrității teritoriale a Ucrainei, inclusiv de la orice încercări de modificare a frontierelor Ucrainei prin amenințarea cu forța sau prin folosirea forței sau prin alte mijloace ilegale;

Reamintind că Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, în Rezoluția sa A/RES/71/205 din 19 decembrie 2016, a reafirmat responsabilitatea tuturor statelor de a se abține de la amenințarea cu forța sau de la folosirea forței împotriva integrității teritoriale sau a independenței politice a oricărui stat și de la a acționa în orice alt mod incompatibil cu obiectivele Organizației Națiunilor Unite și a solicitat Federației Ruse să elibereze imediat cetățenii ucraineni care au fost deținuți și judecați în mod ilegal, fără a se ține seama de standarde elementare ale justiției;

Reamintind că Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, în Rezoluția sa A/RES/73/194 din 17 decembrie 2018, a condamnat ocuparea temporară a Republicii Autonome Crimeea și a orașului Sevastopol și a reamintit că această ocupație temporară și amenințarea cu forța sau folosirea forței împotriva integrității teritoriale sau a independenței politice a Ucrainei de către Federația Rusă contravin angajamentelor asumate de a respecta independența și suveranitatea și frontierele existente ale Ucrainei;

Reamintind că Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, în Rezoluția sa A/RES/76/70 din 9 decembrie 2021, a solicitat Federației Ruse să își retragă complet și necondiționat forțele militare din Crimeea și să pună capăt fără întârziere ocupării temporare a teritoriului Ucrainei și a subliniat, de asemenea, că prezența trupelor ruse în Crimeea este contrară suveranității naționale, independenței politice și integrității teritoriale a Ucrainei și subminează securitatea și stabilitatea țărilor învecinate și a regiunii europene;

Reamintind că Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, în Rezoluția sa A/RES/ES-11/1 din 2 martie 2022, recunoscând că operațiunile militare ale Federației Ruse pe teritoriul suveran al Ucrainei au fost la o scară pe care comunitatea internațională nu a mai văzut-o în Europa de zeci de ani, a deplâns în termenii cei mai fermi agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, cu încălcarea articolului 2 alineatul (4) din Carta Organizației Națiunilor Unite; a solicitat Federației Ruse să înceteze imediat utilizarea forței împotriva Ucrainei; și a deplâns implicarea Belarusului în această folosire ilegală a forței împotriva Ucrainei;

Reamintind că Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, în Rezoluția sa A/RES/ES-11/6 din 23 februarie 2023, a subliniat necesitatea de a asigura tragerea la răspundere pentru cele mai grave infracțiuni prevăzute de dreptul internațional comise pe teritoriul Ucrainei prin anchete și urmăriri penale adecvate, echitabile și independente la nivel național sau internațional și de a asigura justiția pentru toate victimele și prevenirea viitoarelor infracțiuni;

Reamintind că Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, în Rezoluția sa A/RES/79/184 din 17 decembrie 2024, a condamnat războiul de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei, cu încălcarea articolului 2 alineatul (4) din Carta Organizației Națiunilor Unite, și utilizarea Crimeii în acest scop și pentru a sprijini tentativa de anexare ilegală a regiunilor Herson, Zaporojie, Donețk și Luhansk;

Reamintind că, la 15 martie 2022, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, prin Avizul 300 (2022), a condamnat în termenii cei mai fermi agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, remarcând că escaladarea activităților militare începând cu 24 februarie 2022 a reprezentat o continuare a războiului de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei începând cu 20 februarie 2014;

Reamintind că, la 16 martie 2022, Comitetul de Miniștri a decis să excludă Federația Rusă din Consiliul Europei ca urmare a agresiunii sale împotriva Ucrainei, o astfel de agresiune constituind o încălcare gravă de către Federația Rusă a obligațiilor care îi revin în temeiul articolului 3 din Statutul Consiliului Europei și al dreptului internațional;

Convinse de necesitatea stringentă de a asigura o răspundere cuprinzătoare în contextul agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei și recunoscând rolul jucat de Consiliul Europei în furnizarea unui răspuns ferm la agresiunea sa, astfel cum se reamintește în Declarația de la Reykjavík adoptată în cadrul celui de al 4-lea summit al șefilor de stat și de guvern ai Consiliului Europei din 16 și 17 mai 2023 și în anexa I la aceasta, intitulată „Declarație în sprijinul Acordului parțial extins privind Registrul daunelor cauzate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei”;

Reamintind Carta Tribunalului Militar Internațional din 8 august 1945, al cărei articol 6 litera (a) a stabilit răspunderea penală individuală pentru crime împotriva păcii;

Reamintind Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale și recunoscând jurisdicția Curții Penale Internaționale în ceea ce privește situația din Ucraina, dar recunoscând, de asemenea, că, în pofida ratificării de către Ucraina, la 25 octombrie 2024, și a faptului că Ucraina a devenit stat parte la Statutul de la Roma la 1 ianuarie 2025, regimul jurisdicțional pentru crima de agresiune prevăzut în Statutul de la Roma împiedică CPI să își exercite jurisdicția cu privire la crima de agresiune în acest context special;

Recunoscând eforturile Centrului Internațional pentru Urmărirea Crimei de Agresiune împotriva Ucrainei (ICPA) de coordonare și consolidare a anchetelor naționale privind crima de agresiune împotriva Ucrainei, pentru a asigura o anchetare adecvată a crimei de agresiune;

Având în vedere că Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, în Rezoluția sa A/RES/79/284 din 16 aprilie 2025, a recunoscut contribuția Consiliului Europei la activitatea grupului nucleu în vederea înființării unui tribunal special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei și disponibilitatea sa de a examina posibile opțiuni pentru a furniza sprijin tehnic și expertiză pentru înființarea și, după caz, funcționarea unui astfel de tribunal special;

Având în vedere Rezoluția (93)28 a Comitetului de Miniștri privind Acordurile parțiale și extinse;

Având în vedere Rezoluția Res(96)36 a Comitetului de Miniștri de stabilire a criteriilor pentru Acordurile parțiale și extinse ale Consiliului Europei, astfel cum a fost modificată prin Rezoluția CM/Res(2010)2;

Conștiente de necesitatea de a oferi un forum în cadrul căruia cei care nu sunt membri ai Consiliului Europei să poată participa, de asemenea, la inițiativele Consiliului Europei de combatere a impunității pentru crimele internaționale;

Având în vedere deciziile din 24 iunie 2025, prin care Comitetul de Miniștri a autorizat instituirea unui Comitet director al Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Comitetul director”), sub forma unui Acord parțial extins în cadrul Consiliului Europei și prin care a autorizat Secretarul general al Consiliului Europei (denumit în continuare „Secretarul general”), să semneze Acordul dintre Consiliul Europei și Ucraina privind înființarea unui Tribunal Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Acordul”), în numele Consiliului Europei;

Decid să instituie Acordul parțial extins privind Comitetul director al Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei, reglementat de Statutul Comitetului director al Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Statutul”), anexat;

Invită toate statele membre și statele cu statut de observator ale Consiliului Europei, precum și alte state și organizații internaționale să devină membre ale Acordului parțial extins, în conformitate cu prezentul Statut;

Fac apel la statele membre și cu statut de observator ale Consiliului Europei, Uniunea Europeană, Organizația Națiunilor Unite și alte state și organizații internaționale să coopereze cu Comitetul director și cu Tribunalul Special pentru a facilita activitatea acestuia și îndeplinirea mandatului său.

Anexă la Rezoluția CM/Res(2026)…

Statutul Comitetului director al Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei

Articolul 1

Obiectivul Comitetului director

(1) Comitetul director este instituit ca platformă de cooperare interguvernamentală, acționând în cadrul instituțional al Consiliului Europei.

(2) Obiectivul Acordului parțial extins privind Comitetul director al Tribunalului special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei este să finanțeze Tribunalul Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Tribunalul Special") și să acorde asistență în ceea ce privește alte aspecte administrative și manageriale ale funcționării sale, cu scopul de a permite Tribunalului Special să își îndeplinească mandatul, astfel cum este prevăzut în Statutul Tribunalului Special.

Articolul 2

Funcțiile Comitetului director

Comitetul director:

(a) asigură furnizarea finanțării necesare a Tribunalului Special și a Comitetului director, inclusiv a Secretariatului acestuia;

(b) aprobă bugetul anual de cheltuieli al Tribunalului Special, astfel cum a fost propus de Secretarul general al Consiliului Europei, în consultare cu Grefierul Tribunalului Special;

(c) adoptă raportul de activitate al Tribunalului Special, astfel cum a fost pregătit de Președintele Tribunalului Special;

(d) oferă consiliere extrajudiciară și orientări politice cu privire la toate aspectele administrative ale funcționării Tribunalului Special, inclusiv aspecte legate de eficiență;

(e) recomandă membrilor și membrilor asociați măsuri de promovare a obiectivelor Tribunalului Special și ale Comitetului director;

(f) elaborează regulile de procedură care reglementează activitatea Comitetului director și orice alte aranjamente necesare pentru punerea în aplicare a activităților sale și revizuiește Regulamentul de procedură și probe adoptat de judecătorii Tribunalului Special, precum și orice modificări ale acestora;

(g) examinează și adoptă strategii, după caz, pentru a promova în continuare sprijinul trans regional pentru Tribunalul Special;

(h) numește membrii Comitetului consultativ și alege judecătorii, Procurorul Tribunalului Special (denumit în continuare „Procurorul") și Procurorul adjunct/Procurorii adjuncți, în conformitate cu procedura prevăzută în Statutul Tribunalului Special;

(i) asigură cooperarea eficientă a membrilor și a membrilor asociați în toate sectoarele relevante, pe baza unui sistem de repartizare a sarcinilor;

(j) adoptă norme care să reglementeze tranziția către un mecanism rezidual, în special în ceea ce privește protecția martorilor, supravegherea executării sentințelor, prelucrarea cererilor de eliberare înainte de termen, provizorie și finală, conservarea probelor și a dosarelor Tribunalului Special, precum și finanțarea acestor funcții reziduale;

(k) ia în considerare modalitățile de tranziție coordonată a anumitor funcții reziduale ale Tribunalului Special către Consiliul Europei, în special în ceea ce privește administrarea dosarelor și a arhivelor;

(l) examinează mecanisme de sprijinire a membrilor și a membrilor asociați în ceea ce privește costurile legate de executarea sentințelor, eliberarea persoanelor condamnate și protecția martorilor după încetarea Acordului parțial extins, inclusiv, eventual, prin instituirea unui fond fiduciar; și

(m) îndeplinește orice altă funcție necesară pentru îndeplinirea mandatului său.

Articolul 3

Participarea

(1) Orice stat membru sau observator al Consiliului Europei și Uniunea Europeană, orice alt stat care a votat în favoarea Rezoluției A/RES/ES-11/6 a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 23 februarie 2023 sau orice stat și organizație internațională care a participat la Grupul nucleu privind înființarea Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei poate deveni membru sau membru asociat al Comitetului director, printr-o notificare adresată Secretarului general.

(2) Comitetul director poate autoriza orice alt stat sau organizație internațională care a solicitat acest lucru să se alăture Comitetului director în calitate de membru sau membru asociat.

(3) Membrii asociați pot, în orice moment, să devină membri prin notificare adresată Secretarului general al Consiliului Europei.

Articolul 4

Componență

(1) Fiecare membru trebuie și membru asociat poate numi o delegație în cadrul Comitetului director, formată din cel mult doi reprezentanți. Unul dintre reprezentanți este numit șef al delegației.

(2) Comitetul director alege dintre membrii săi un președinte și doi vicepreședinți pentru o perioadă de trei ani, care nu poate fi reînnoită.

Articolul 5

Reuniuni

(1) Comitetul director se reunește ori de câte ori este necesar, dar cel puțin o dată pe an. Cheltuielile de deplasare și de cazare aferente participării la Comitetul director sunt suportate de fiecare membru și membru asociat. Comitetul director își poate exercita procesul decizional prin procedură scrisă și prin mijloace electronice.

(2) Prima reuniune a Comitetului director este convocată de Secretarul general. Orice alte reuniuni și loc de desfășurare a acestora se stabilesc prin decizii ale Comitetului director.

(3) Comitetul director își adoptă deciziile cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate, fiecare membru dispunând de un vot. Chestiunile procedurale se soluționează cu majoritatea voturilor exprimate.

(4) Fără a aduce atingere alineatului (5) de la prezentul articol, membrii asociați pot participa la reuniunile Comitetului director fără drept de vot. Membrii asociați pot face declarații orale sau scrise în cadrul reuniunilor Comitetului director.

(5) Membrii asociați care au vărsat contribuții voluntare la Comitetul director într-un cuantum egal cu cuantumul stabilit de Comitetul director în conformitate cu articolul 8 din prezentul Statut beneficiază de întreaga gamă de drepturi ale membrilor în cursul exercițiului financiar pentru care au adus o astfel de contribuție.

(6) Secretarul general poate participa sau poate fi reprezentat la reuniunile Comitetului director, fără drept de vot. Comitetul director poate invita reprezentanți ai organismelor relevante ale Consiliului Europei sau ai organizațiilor internaționale să participe la reuniunile sale sau la o parte a acestora, fără drept de vot, în funcție de punctele de pe ordinea sa de zi. De asemenea, acesta poate invita experți care să fie prezenți la anumite puncte de pe ordinea sa de zi, fără drept de vot.

Articolul 6

Secretariatul

(1) Comitetul director este asistat de un Secretariat furnizat de Secretarul general. Secretariatul este condus de un Secretar executiv numit de Secretarul general.

(2) Secretarul executiv are dreptul de a încheia contracte și înțelegeri în numele Comitetului director, în urma aprobării acestuia.

(3) Secretarul executiv îndeplinește următoarele funcții:

(a) convoacă reuniunile Comitetului director, în consultare cu Președintele;

(b) are responsabilitatea de zi cu zi de a supraveghea și de a administra activitatea Secretariatului Comitetului director;

(c) asigură, împreună cu Secretariatul, sprijinul administrativ și organizațional pentru activitatea Comitetului director, inclusiv legătura periodică și pregătirea reuniunilor acestora;

(d) asigură legătura cu Președintele și cu Grefierul Tribunalului Special cu privire la chestiuni legate de activitatea Comitetului director;

(e) este responsabil de transmiterea documentelor de la Președintele și Grefierul Tribunalului Special către Comitetul director;

(f) asigură legătura cu organismele naționale și internaționale relevante cu privire la diverse aspecte legate de activitatea Comitetului director;

(g) asigură legătura cu Guvernul statului gazdă și cu Guvernul Ucrainei cu privire la diverse aspecte administrative legate de activitatea Comitetului director; și

(h) îndeplinește orice altă funcție conferită Secretarului executiv prin prezentul Statut.

(4) Secretarul executiv îndeplinește orice altă funcție atribuită de Comitetul director.

(5) Fără a aduce atingere alineatului (6) de la prezentul articol, Secretariatul are autonomie administrativă deplină față de Consiliul Europei și organismele sale.

(6) Statutul personalului Consiliului Europei se aplică Secretariatului, sub rezerva articolului 11 din prezentul Statut.

Articolul 7

Independența

(1) În conformitate cu Statutul Tribunalului Special, judecătorii, Procurorul, procurorul adjunct/procurorii adjuncți și personalul Tribunalului Special sunt independenți în exercitarea funcțiilor lor.

(2) Fiecare membru și membru asociat al Comitetului director, precum și al Consiliului Europei și al organelor acestuia, se angajează să respecte independența Tribunalului Special, inclusiv a personalului, Procurorului, procurorului adjunct/procurorilor adjuncți, judecătorilor și birourilor acestuia, și să nu încerce să îi influențeze în exercitarea responsabilităților care le revin. Fiecare membru și membru asociat se angajează să respecte caracterul exclusiv independent al Secretariatului și să nu încerce să îl influențeze în îndeplinirea responsabilităților sale.

(3) În conformitate cu Statutul funcționarilor Consiliului Europei, în exercitarea atribuțiilor lor, membrii Secretariatului nu solicită și nici nu acceptă instrucțiuni de la niciun guvern, autoritate, organizație neguvernamentală sau altă parte terță.

Articolul 8

Finanțare și buget

(1) Acordul parțial extins are un buget propriu, în conformitate cu Rezoluția statutară Res(93)28, care cuprinde bugetul de cheltuieli al Tribunalului Special și al Comitetului director. Bugetul este finanțat prin contribuțiile anuale ale membrilor săi și prin contribuțiile voluntare ale membrilor săi asociați.

(2) Comitetul director stabilește cuantumul contribuțiilor anuale ale membrilor săi și contribuțiile voluntare recomandate ale membrilor săi asociați. Aceste contribuții ar trebui să se bazeze, ca regulă, pe criteriile de stabilire a baremului anual al contribuțiilor la bugetul general al Consiliului Europei și pot fi ajustate în conformitate cu principiile pe care se bazează baremul respectiv, ținând seama, de asemenea, de orice alte contribuții efectuate în conformitate cu alineatul (3) de la prezentul articol.

(3) Comitetul director poate primi și utiliza contribuții voluntare suplimentare și alte contribuții legate de activitatea sa, inclusiv contribuții în natură și personal numit sau detașat. Aceste contribuții sunt în concordanță cu obiectivele și funcțiile Comitetului director.

(4) Comitetul director aprobă în fiecare an bugetul de cheltuieli al Tribunalului Special, astfel cum a fost propus de Secretarul general, în consultare cu Grefierul Tribunalului Special. Comitetul director adoptă, de asemenea, bugetul de cheltuieli propriu și al Secretariatului său, astfel cum a fost stabilit de Secretarul general.

(5) Comitetul director aprobă în fiecare an contabilitatea anuală a Acordului parțial extins, care este întocmită de Secretarul general, în conformitate cu Regulamentul financiar al Consiliului Europei (denumit în continuare „Regulamentul financiar”) și prezentat Comitetului director, însoțite de raportul auditorului extern, astfel cum se prevede în Regulamentul financiar.

(6) Pentru descărcarea Secretarului general de responsabilitatea gestionării exercițiului financiar în cauză, Secretarul executiv al Comitetului director transmite Comitetului de Miniștri conturile anuale ale Acordului parțial extins, împreună cu aprobarea acestora sau cu eventualele observații, precum și rapoartele întocmite de auditorul extern, astfel cum se prevede în Regulamentul financiar.

(7) Regulamentul financiar se aplică adoptării și gestionării bugetului Acordului parțial extins, ținând seama de dispozițiile prezentului Statut.

(8) Resursele financiare ale Comitetului director beneficiază de dispozițiile Acordului General privind privilegiile și imunitățile Consiliului Europei (ETS nr. 2).

Articolul 9

Cooperarea

(1) Comitetul director urmărește să coopereze cu partenerii naționali și internaționali relevanți în scopul îndeplinirii mandatului său.

(2) Fiecare membru și membru asociat depune eforturi pentru a coopera, în limitele legislației sale naționale, cu Comitetul director, cu Guvernul Ucrainei și cu statul-gazdă, în scopul îndeplinirii mandatului Comitetului director.

(3) Comitetul director urmărește să asigure o repartizare echitabilă a sarcinilor în toate formele relevante de cooperare cu Tribunalul Special și discută modalitățile preferabile de cooperare între Tribunalul Special și membrii și membrii asociați ai Comitetului director. Membrii și membrii asociați ai Comitetului director se vor strădui să încheie acordurile și înțelegerile necesare pentru a facilita funcționarea eficientă a Tribunalului Special, inclusiv cu privire la aspecte precum identificarea și localizarea persoanelor; transmiterea actelor; arestarea, transferul sau reținerea persoanelor; protecția și relocarea martorilor; și executarea pedepselor.

(4) Membrii și membrii asociați ai Comitetului director iau act de faptul că intrarea în vigoare a acordului de sediu care permite exercitarea jurisdicției Tribunalului Special pe teritoriul statului-gazdă va fi condiționată de încheierea:

(a) a 10 acorduri de cooperare; și

(b) unui număr minim de angajamente referitoare la cooperarea în fiecare dintre următoarele domenii:

(i) protecția și relocarea martorilor;

(ii) executarea pedepselor;

(iii) eliberarea, inclusiv eliberarea provizorie.

Articolul 10

Confidențialitatea

Cu excepția cazului în care Comitetul director decide altfel, reuniunile și documentele Comitetului director sunt tratate ca fiind confidențiale.

Articolul 11

Derogări de la normele și regulamentele Consiliului Europei

Comitetul director, cu aprobarea Comitetului de Miniștri, poate deroga de la normele și reglementările aplicabile ale Consiliului Europei în cazul în care acest lucru este necesar pentru exercitarea eficientă a funcțiilor Comitetului director.

Articolul 12

Amendamente

(1) Membrii pot propune amendamente la prezentul Statut.

(2) Orice propunere de amendament va fi examinată de Comitetul director. Amendamentele propuse vor fi adoptate de către Comitetul director cu majoritatea de două treimi prevăzută la articolul 5 alineatul (3) din prezentul Statut și printr-o decizie formulată în termeni identici a Comitetului de miniștri, în componența sa limitată la reprezentanții Statelor care sunt membre ale Comitetului director, adoptată cu majoritatea prevăzută la articolul 20 litera (d) a Statutului Consiliului Europei.

(3) Textul oricărui amendament adoptat de Comitetul director și de Comitetul de Miniștri va fi înaintat spre acceptare membrilor de Secretarul general al Consiliului Europei.

(4) Orice amendament adoptat în conformitate cu prezentul articol intră în vigoare în a treizecea zi care urmează datei la care toți membrii au informat Secretarul general al Consiliului Europei că au acceptat-o în conformitate cu procedurile lor interne respective.

Articolul 13

Durata

(1) Pentru a proteja independența judiciară a Tribunalului Special și pentru a asigura îndeplinirea efectivă a mandatului său, Acordul parțial extins nu face obiectul cerinței privind perioada de probă de trei ani specificată în alineatul 6 din Rezoluția Comitetului de Miniștri Res(96)36 de stabilire a criteriilor pentru Acordurile parțiale și extinse ale Consiliului Europei.

(2) Comitetul de Miniștri poate decide, la recomandarea Comitetului director, să scoată din vigoare Acordul parțial extins al Consiliului Europei.

(3) La primirea unei notificări din partea Președintelui Tribunalului Special cu privire la îndeplinirea mandatului Tribunalului Special, Comitetul director examinează modalitățile adecvate pentru instituirea unui mecanism rezidual care să succeadă Tribunalului Special, printr-un instrument internațional separat. Comitetul director poate recomanda părților la acord să dizolve Tribunalul Special și să instituie un mecanism rezidual.

(4) În situația descrisă la alineatul (3) de la prezentul articol, Comitetul director adoptă un plan de tranziție detaliat, la recomandarea părților la acord, a statului gazdă și a Președintelui Tribunalului Special. Acest plan vizează în special protecția martorilor, supravegherea executării pedepselor, prelucrarea cererilor de eliberare anticipată, provizorie și definitivă, păstrarea probelor și a dosarelor Tribunalului Special, precum și finanțarea. Membrii și membrii asociați ai Comitetului director cooperează pentru a asigura finalizarea ordonată a operațiunilor Tribunalului Special.

Articolul 14

Soluționarea diferendelor

Membrii și membrii asociați încearcă să soluționeze orice diferend care poate apărea cu privire la aplicarea sau interpretarea dispozițiilor prezentului Statut prin negociere sau prin orice alt mijloc de soluționare pașnică acceptat de comun acord între ei.

Articolul 15

Retragerea și excluderea

(1) Orice membru sau membru asociat se poate retrage din Comitetul director printr-o notificare trimisă Secretarului general.

(2) Secretarul general confirmă primirea notificării și informează membrii și membrii asociați ai Comitetului director.

(3) Retragerea unui membru intră în vigoare la sfârșitul exercițiului financiar în care este notificat, dacă notificarea este făcută înainte de data de 1 iunie a exercițiului financiar respectiv, sau la sfârșitul exercițiului financiar următor, dacă notificarea retragerii este făcută la data de 1 iunie a exercițiului financiar sau după această dată. Retragerea unui membru asociat intră în vigoare la primirea notificării.

(4) În conformitate cu dispozițiile aplicabile ale Regulamentului financiar, Comitetul director examinează consecințele financiare ale retragerii sau excluderii unui membru sau a unui membru asociat și ia măsurile corespunzătoare.

(5) Secretarul general informează imediat membrul în cauză cu privire la consecințele retragerii sale în conformitate cu alineatul (3) de la prezentul articol.

(6) Comitetul director poate decide că orice membru sau membru asociat care acționează într-un mod incompatibil cu mandatul Comitetului director sau care îi împiedică funcțiile încetează să mai fie membru sau membru asociat al Comitetului director de la data stabilită de Comitetul director.

PROIECT

Decizia reprezentanților în cadrul Comitetului de Miniștri a cel puțin 16 state membre ale Consiliului Europei și a reprezentanților Uniunii Europene de adoptare a Rezoluției de instituire a Acordului parțial extins

Reprezentanții în cadrul Comitetului de Miniștri a [*cel puțin 16 state membre*], precum și reprezentanții [Uniunii Europene]:

1. au adoptat Rezoluția CM/Res(202x)x de instituire a Acordului parțial extins privind Comitetul de gestionare al Tribunalului Special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei și și-au declarat astfel intenția de a adera la Acordul parțial extins, sub rezerva finalizării procedurilor interne necesare pentru a-și exprima consimțământul de a-și asuma obligații, după caz;

2. au convenit ca Comitetul de Miniștri, în componența sa limitată la statele/Uniunea Europeană care și-au notificat intenția de a adera la Acordul parțial extins, precum și finalizarea procedurilor lor interne necesare pentru a-și exprima consimțământul de a-și asuma obligații, după caz, să decidă cu privire la intrarea în vigoare a Acordului parțial extins odată ce:

   (i) statele sus-menționate/Uniunea Europeană au ajuns la un acord cu privire la faptul că numărul lor total, care include principalii contribuitori la Acordul parțial extins, în conformitate cu grila sa de contribuții, este suficient pentru o astfel de intrare în vigoare, fiind de la sine înțeles că acest număr va fi mai mare de 16;

   (ii) consideră, în conformitate cu procedurile lor interne, că parametrii bugetari sunt adecvați și acceptabili, ținând seama de activitatea desfășurată de echipa de pregătire; și

   (iii) statele respective/Uniunea Europeană care sunt contribuitori majori la Acordul parțial extins, în conformitate cu grila sa de contribuții, au convenit asupra intrării în vigoare a acestuia;

3. au invitat Secretariatul să prezinte un raport cu privire la evoluția lucrărilor pregătitoare ale echipei de pregătire;

4. au afirmat că orice stat membru sau stat observator al Consiliului Europei, alt stat sau organizație internațională care notifică, înainte de intrarea în vigoare, intenția sa de a adera la Acordul parțial extins, în calitate de membru sau de membru asociat, precum și finalizarea procedurilor sale interne necesare pentru a-și exprima consimțământul de a-și asuma obligații, după caz, este considerat membru fondator al Acordului parțial extins și are dreptul de a participa la adoptarea deciziei respective;

5. au decis că, în conformitate cu abordarea etapizată care urmează să fie adoptată pentru înființarea Tribunalului Special, Comitetul director al Tribunalului Special examinează punerea în aplicare a primei faze a Tribunalului Special, în temeiul articolului 53 alineatul (1) litera (a) din Statutul Tribunalului Special, și decide, cu o majoritate de două treimi a membrilor săi, fiind incluse voturile pozitive ale tuturor contribuitorilor majori, cu privire la tranziția la faza 2 a Tribunalului Special, în temeiul articolului 53 alineatul (1) litera (b) din Statutul Tribunalului Special, inclusiv cu privire la aprobarea dispozițiilor bugetare și organizatorice aferente.